

12.01.2016

Suomen Psykologian Opiskelijain Liitto ry:n kannanotto sisäänottomääristä psykologian perustutkinto-ohjelmiin

Viimeisen viiden vuoden aikana psykologian perustutkinto-ohjelmien aloituspaikkojen lukumäärä on Suomessa noussut yhteensä 57 paikkaa (24 %) (liite 1). Vuosina 2014–2015 useassa yliopistossa ollut voimassa myös psykologian perustutkinto-opetuksen sisäänottomäärien tilapäiset korotukset, joita Opetus- ja Kulttuuriministeriö on tukenut lisärahoituksella (Opetus- ja Kulttuuriministeriö, 2014). Näitä korotuksia on perusteltu pääasiassa hakijasuman purkamisella. SPOL ry vastustaa kyseisiä korotuksia ja suosittelee, ettei sisäänottomääriä enää nykyisessä tilanteessa nosteta. Painotamme, että aloituspaikkojen lisääminen on työmarkkinoiden kannalta kestäväntöntä ja tarpeetonta, sekä sen vaikutukset hakijasumaan ovat minimaaliset. Tämän vuoksi psykologian aloituspaikkojen määrää ei pidä enää kasvattaa ja nyt vuodesta 2016 alkaen tilapäisissä korotuksissa mukana olleiden yliopistojen tulisi niistä luopua.

Perustelemme kantaamme seuraavasti:

Aloituspaikkojen korotuksista saatu lisärahoitus ei ole riittävä resurssi opetuksen laadun takaamiseksi opiskelijamäärän noustessa. SPOL:n paikallisten jäsenjärjestöjen tekemien kartoitusten mukaan osa opiskelijoista on jo nyt alkanut huomata korotusten vaikutukset, jotka tulevat kunnolla näkyviin vasta lähivuosina. Ne ovat voineetkin johtaa äkillisiin opetusta koskeviin ratkaisuihin, joissa ei ole kuultu opiskelijoita. Vaarana ovat esimerkiksi

- liian suuriksi kasvavat ryhmäkoot tai vaihtoehtoisesti kursseille mahtumisen vaikeutuminen,
 - opetuskäyntien ja -retkien järjestelyjen hankaloituminen,
 - opetusmateriaalin sekä -tilojen vähyys,
 - henkilökunnan lukumäärän riittämättömyys toteuttamaan opetusta tehokkaasti. Joissakin yliopistoissa henkilöstösuunnitelmat ovat vieläkin osittain vanhojen opiskelijamäärien mukaisia, eli opiskelijoiden määrän nousuun ei ole asianmukaisesti reagoitu tai kyetty reagoimaan.
- ⇒ Tämä yhdessä ryhmäkokojen kasvamisen kanssa voi johtaa siihen, että vaarassa on varsinkin työnohjauksellinen opetus. Pahimmassa tapauksessa se voi vaarantaa jopa harjoituspotilaiden potilasturvan

Lisäksi vastoin OKM:n tiedotetta (Opetus- ja Kulttuuriministeriö, 2014) psykologien ammattikentällä ei ole havaittavissa kasvua työvoimatarpeessa. Valviran Terhikki-rekisterin mukaan psykologeja on viime vuosina valmistunut keskimäärin noin 220 vuodessa, kun taas eläkkeelle jäävien lukumäärä on ollut noin 100 henkeä vuodessa. Taloudellisen matalasuhdanteen vuoksi psykologien suurimpana työllistäjänä toimivalle kuntasektorille (Psykologiliitto, 2015) ei ole avautunut suhteessa yhtä paljon uusia työpaikkoja, eikä monien eläkkeellekään jäävien psykologien paikkoja ole enää täytetty. Tämä tarkoittaa noin 120 psykologin nettolisäystä vuodessa ja viidessä vuodessa jo noin 600 uutta työllistettävää psykologia, joille ei välttämättä vapaudu palkkatyötehtäviä edes eläkkeelle jäämisten johdosta. Aloituspaiikkojen korotukset voimistavat tätä kehityssuuntaa ja voivat siis johtaa entistä suurempaan työttömien työnhakijoiden joukkoon.

Koska sisäänottomääräkysymys koskettaa koko psykologian ammattikunnan tulevaisuutta Suomessa, on opiskelijoiden ottaminen mukaan sitä koskevaan päätöksentekoon mielestämme äärimmäisen oleellista. Kyseiset päätökset tulisi mielestämme tehdä pitkällisen harkinnan jälkeen siten, että kaikkia näkemyksiä henkilökunnan ja opiskelijaedustuksen keskuudessa on kuultu. Pyydämme teitä psykologian alan edustajina noudattamaan erityistä harkintaa tämän asian suhteen.

Näkemyksemme psykologian perustutkinto-ohjelmien sisäänottomääristä

- Psykologian aloituspaikkojen määrää ei pidä enää kasvattaa
- Aloituspaikkojen määrä tulisi laskea entiselle tasolle kaikissa yliopistoissa, joissa tilapäiset korotukset ovat olleet voimassa
- Aloituspaikkojen nostot vaarantavat opetuksen laadun mahdollisista lisärahoituksista huolimatta
- Ennakoitu työvoimatarve ei vaadi, eikä edes kestä aloituspaikkojen lisäämistä
 - Yliopistojen tulee toimia vastuullisesti opiskelijoita ja yhteiskuntaa kohtaan – ylimääräisen rahoituksen vuoksi ei ole syytä ottaa enempää opiskelijoita kuin työmarkkinat kykenevät tulevaisuudessa työllistämään
- Psykologian opiskelijoita tulisi kuulla sisäänottomääriä koskevassa päätöksenteossa

Suomen Psykologian Opiskelijain Liitto toivoo kyseessä olevan asian otettavan vakavasti jokaisen yliopiston päätöksenteossa. Emme näe opiskelijamäärien korotuksille tai tilapäisten nostojen jatkamiselle mitään syytä nykyisessä työmarkkinatilanteessa.

Lisätiedot:

Pia Jussila, puheenjohtaja
pj@psykologianopiskelijat.net

Tino Karolaakso, koulutuspoliittinen vastaava
kopo@psykologianopiskelijat.net

Liite 1

Psykologian perustutkinto-opetuksen aloituspaikkojen kehitys eri yliopistoissa 2011–2015

<i>Yliopisto</i>	2011	2012	2013	2014	2015
<i>Helsinki</i>	56	56	60	66 (5)	65 (5)
<i>Itä-Suomi</i>	22	32	45	45	45
<i>Jyväskylä</i>	77	77	77	82 (5)	82 (5)
<i>Tampere</i>	26	26	30	42 (10)	42 (10)
<i>Turku</i>	36	36	36	43 (7)	43 (7)
<i>Åbo</i>	21	20	18	20 (2)	18 (2)
<i>Yhteensä</i>	238	247	266	298	295

(*) OKM:n tukemat aloituspaikkojen tilapäiset korotukset suluissa, sisältyvät lukuun

HUOM.! On otettava myös huomioon, että todellisuudessa monissa yliopistoissa aloittavien opiskelijoiden lukumäärä tietyssä vuonna ei välttämättä ole sama kuin virallisten aloituspaikkojen lukumäärä. Tämä voi johtua esimerkiksi opintopaikkojen lykkäämisistä tai hakijoiden samoista pistemääristä valintakokeissa. Opintonsa reaalisesti aloittavien lukumäärästä ei välttämättä pidetä virallista tilastoa kaikissa yliopistoissa, jonka vuoksi niiden selvittäminen ei onnistu. Käytännössä aloittavien määrä on useimmiten enemmän kuin aloituspaikkojen.

Lähteet:

Opetus- ja kulttuuriministeriö (2014). *Korkeakoulujen hakijasuman purkuun 123 miljoonaa euroa*. Osoitteessa <http://www.minedu.fi/OPM/Tiedotteet/2014/04/hakijasuma.html>, haettu 3.11.2015

Psykologiliitto (2015). *Suomen Psykologiliiton vuosikertomus 2014*. Osoitteessa http://www.psyli.fi/files/1855/Hallituksen_vuosikertomus_2014_hyvaksetty.pdf, haettu 3.11.2015.